

РЕФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ СИСТЕМИ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

«Держспоживстандарт України послідовно реформує національну систему технічного регулювання для її наближення до вимог СОР і ЄС», — заявила Голова Лариса Лосюк. За її словами, протягом 2001—2008 років була сформована відповідна законодавча база, яка відповідає вимогам зазначених міжнародних організацій, що й створило умови для вступу України в СОР. Основна увага була спрямована на стандартизацію як на основу технічного регулювання.

Відповідно до міжнародної практики в Україні створено мережу (153) технічних комітетів (ТК) стандартизації у різних сферах економіки.

З 2001 року виконано значний обсяг робіт із гармонізації національних стандартів з відповідними міжнародними та європейськими. Сьогодні в Україні прийнято 5 664 таких стандартів, лише минулого року — 1052. Одночасно переглядаються стандарти, прийняті до 2001 року. З 2006 року в Україні скасовано 3222 стандарти колишнього СРСР і сьогодні ця робота продовжується. До 2012 року має бути переглянуто увесь масив цих документів відповідно до зобов'язань України у процесі вступу до СОР.

Особливо важливим елементом процесу реформування системи технічного регулювання є розроблення технічних регламентів (ТР). На сьогодні в Україні їх прийнято 30. До 2012 року планується запровадити ще 24, що дозволить вилучити з Переліку продукції, яка підлягає обов'язковій сертифікації в Україні, 17 розділів. За 2008 рік і 4 місяці 2009 року Держспоживстандарт суттєво пришвидшив розроблення й затвердження ТР. Якщо 2006 року КМУ затвердив лише 1 ТР, а 2007 року — 3, то протягом 2008 року — 13, а за 4 місяці поточного року — 4.

«Світовий досвід свідчить, що саме стандартизація надає бізнесу значні можливості нарощувати виробничий потенціал, створювати і впроваджувати прогресивні технології й нові види високоякісної, конкурентоспроможної продукції для інтеграції у світову економіку. Це ж, зі свого боку, створює сприятливі перспективи виходу української продукції на зовнішні ринки, в тому числі продукції підприємств малого і середнього бізнесу», — зазначила Лариса Лосюк.

Адже застосування стандартів дозволяє раціонально використовувати технічні та людські ресурси; вра-

ховувати й розвивати правила техніки безпеки і умови захисту природного довкілля; спростити роботу з оформленням замовлення чи підготовку контракту; звести до мінімуму витрати на розроблення конструкторської та технологічної документації; узгодити організаційні, виробничі та експлуатаційні процеси з позиції економічної доцільності; забезпечити технічне обслуговування машин, устаткування, систем тощо.

Щодо проблемних питань, то в Україні суб'єкти господарювання приватних форм власності, у тому числі й члени ТК, не спрямовують кошти на проведення робіт зі стандартизації. Кількість національних стандартів, які розроблено за кошти суб'єктів господарювання, не перевищує 2,5 % загальної кількості національних стандартів. У країнах з ринковою економікою частка бізнесу у фінансуванні цих робіт складає понад 50 %.

Представники бізнесу слабо використовують можливість, надану Держспоживстандартом, для їхньої участі у діяльності ТК. А це не лише створення необхідної нормативної документації для успішного ведення бізнесу, але й шлях до інновацій через використання міжнародних досягнень у цій сфері або впровадження власних.

В умовах всесвітньої глобалізації промисловці, підприємці та усі зацікавлені сторони повинні розглядати участь у національній і міжнародній стандартизації як засіб забезпечення своїх переваг, оскільки розроблений стандарт відповідатиме саме їхнім вимогам.

Лариса Лосюк висловила переконання, що Держспоживстандарт спільно з Держкомпідприємництва та підвідомчими організаціями повинні організувати широкомасштабну просвітницьку кампанію щодо залучення малого і середнього бізнесу (через бізнес-асоціації) до робіт зі стандартизації та використання сучасних міжнародних і європейських стандартів. А на основі європейського досвіду необхідно розробити українські навчально-методичні документи щодо участі малого і середнього бізнесу в стандартизації.

«Маємо надію, що широкі бізнесові кола візьмуть за основу міжнародні форми участі бізнесу в процесі стандартизації, а Держспоживстандарт буде всіляко сприяти їм у цьому», — запевнила Голова. ■

(За матеріалами Держспоживстандарту України)